

Horthy Miklós

Hozzáadta: olaf
2004. október 23. Szombat 11:10

Ki volt a Horthy Miklós? Egyesek az egekig magasztalták, mások magasztalják, mássok sárral dobálták, mások dobálgatják. Egy valamit azonban mindenkinek el kell ismerni; hazánk legkitűnőbb tengerésze volt. Erre viszont érdemes emlékeznünk. Az 'emlék'nek szentelem ezt az 'részletet', amelyben a tengerész pályafutását követem végig.

Gyermekkortól a gimnázium végéig

Horthy Miklós 1868. július 18-án született Kenderesen. A családja, nagybátyjai Horthy István minden vonatkozásban a magyar köznevelés legkiválóbb képviselője. A családja, nagybátyjai Halasy Paula a magyar nagyszony tőpúsnak a megtestesítője.

Nyolc testvér volt hat fiú és két lány. A család ötödik gyermeke volt. 6 éves korától a helyi iskolában tanult, 8 évesen szakadt el a szülőháza, amikor a Debreceni református Kollégium diákja lett, majd 10 éves korától gimnáziumi tanulmányait Sopronban végezte.

A korban harmadik fiú testvér, bátya tengerész névelő volt a fiú akadémiáján. Tizenhét éves korában szerencsétlen baleset áldozata lett, egy gyakorlat során a vízbe halt bele. A szülői kérésére alig hevert ki a víz felületére, amikor a tizenhét éves Miklós azzal a vértanúval, hogy halott baltája helyére a vízbe, be a tengerészetbe. De arra annak, hogy a mindenkinek szigorú apa feléje néha engedékeny, a világot elutasító volt. A szülői kérésre keményen állást foglaltak a gyerek ellen. Amikor a kis Miklós nem engedett. Ásra és őra elállt k

Makacs kitartása végig a győzelmet aratott. Szülei beleegyezésével elküldte felvételi kérvényét, amely nagy okoz a tengerészeti hatóságoknál. Maga Ferenc József is felfigyelt az úgyre. Horthy 14 évesen bekerült a Fiumei Akadémia Valoska felé vezető út mellett épült császári és királyi Tengerészeti Akadémia hallgatói közé. Falain a következő felirat volt olvasható: "A KÉZTELESSÉG AZ ÉLETNÉL IS FONTOSABB" Ez a jelmondat elküldte végéig.

A Fiumei Tengerészeti Akadémia

Az intézetben vasfegyelm uralkodott, a legkisebb mulasztást is ugyanazzal a keményítélettel szigorral büntették, mint a szarvasföldi katonai nevelési intézetekben, amelyet a császár honosított meg személyes példamutatással is értesítve.

A Monarchia fegyveres erőinél a fegyelm a császár következő meghatározására épült fel:

-a feladatok teljesítése kötelező azoktól teljesítésre dicsőretet, -a nem teljesítésre büntetésre érdemel

Amikor az ifjú Horthy Miklós 1882-ben belépett a fiumei tengerészeti akadémiára, akkor nem csak az osztrák-magyar, de más tengerészeti iskolák is vitorlásokon képezték ki a névelőket. A vitorlások romantikája hatott az ifjúra, rajongása lett a vitorlás hajásnak, vitorlás sportnak, amelyet később lelkes odaadással és eredménnyesen áztatt.

A tengerészeti akadémián már az első évfolyamban is sokkal inkább a gyakorlati kiképzés érdekelt, mint az elmélet. Ásra, evezés, vízvezetés a voltak legkedvesebb tantárgyai. Valamennyiben, kivétel nélkül kitűnt. A tisztán elméleti tárgyat már kevésbé kedvelte, éppen csak annyit foglalkozott velük, mint amennyi az ismeretek kellő megalapozásához az elmenetel szempontjából szükséges volt.

Az elzárás, vidám egyéniségnek szinte csak barátai voltak, ellensége alig akadt. Viszont ettől függetlenül korán sincs hája a komolyságnak, vagy éppen a határozottságnak, amely a haditengerészeti pályáján nélkülözhetetlen. Már akadémián a nyári behajásásokon bizonyosodott, mert a legnagyobb ártámmal és a legteljesebb odaadással végezte a vasfegyelmet követelő szolgálatot, amellyel a névelőkkel a zélt-tá kaptak a későbbi életükben. Kénnyedőn teljesített minden feladatot a legzordabb időjárás mellett, a legerősebb hullámmásban vadul táncolva hajás sem tudta kedvet szegni. Ha szakadt esőben kellett a győzelemre és fedélzeti árságot állnia, ha a hullám tengeren neki kellett vasárnap este csánakkal a hajára hozni a szarvasföldre szabadságolt legényságot, amikor nem is csak egy meglehetősen "becsülettel" matrás veszélytelen berakásáért volt felelős, hanem a fegyelm betartásáért is mindig nyugodtan, néha mosolyogva végezte munkáját.

Boldog békeidő

Szolgálat első éveiben mind másod, majd első osztályú tengerész hadaprásd korában, a mindenkori "felszerelt" hajó egyes hajásin volt beosztva. Az 1800- as évek utolsó éveiben a császári és királyi haditengerészetenél az volt a szokás, hogy a nyári hónapokban, májustól szeptemberig az őgyvezett "Sommer-Eskadre" (a Monarchia modern

egyszerű alakult) volt felszerelve. A tőli hónapokban pedig a "Winter- Eskadre" (régi vitorlásokkal). Az elbűbésítő a tisztek a legújabb legmodernebb technika használatával, még vitorlásokon a lassan, lassan letérni, de a tengerész kiképzés elsajátítása szempontjából, nagy fontosságú vitorlás szolgálattal ismerkedett.

Hadapról korábban a három év alatt, kilenc kétéves hajóra hajózott be, amelyeken kétféle utakra is sor került. 1988 nyarán a barcelonai világtalálkozó alkalmából egy császári királyi hajóraj látogatta meg Spanyolországot. hajóraj a "Tegethoff" nagy páncélos - mint vezérhajó - a Kaiser Max, a Prinz Eugen és a Don Juan d'Austria (a formájuk miatt vasalásnak csófolt) kisebb páncélosokból tevődött össze. Ez utóbbin szolgált Horthy Miklós. Don Juan d'Austria páncélos fregatt

Erről az évtől származik az alábbi anekdota, amely kizismert volt a császári és királyi haditengerészetnél:

Barcelonában az admirális megengedte, hogy bizonyos időkben spanyol vendégek is meglátogathassák a hadihajókat. A fiatal katonák is akadtak ismerősei, akik közül egy fiatal lány kétféle napszemmel nagy öröklédózt tanosá-tva a hajó tovább maradt a fedélzeten, mint azt a szigorú hajórend lehetővé tette. Ennek eredményeként a fiatal vendéglátó, májnapos parancsnok kihallgatáson 14 napi hajóforgást kért nyelhetett el a szülőföldjére. Barcelona azonban sokkal szebb és csábítóbb annál, semhogy a hajózáshoz lehessen csak csodálni, kétféle napszemmel nem ilyen fiatalon. Bajtársával megergélve az engedély kérését a bejárt katonát, egy beérte csónakkal utána szökni a társaságnak. Szerencsén partot ért civil ruhájában és teljes biztonságban érkezett meg, elindult társai után Barcelona. A civil ruha keltette biztosnak hitt inkognitó egy pillanat alatt vált semmivé, amikor egyszer csak szembe taláلتa magát tulajdon hajóparancsnokával, Vostri sorhajókapitány. A helyzetet mentendően azonnal sarkon fordult és mellékkutakozott. Jött, rohant vissza a kikötőbe, ahová tudomása szerint a parancsnok csónak volt rendelve. Szerencsés volt, megtalálta a várakozó csónakot, annak legújabb elrejtette a katonát megindultak a horgonyon álló hajó felé, hátul az álló parancsnokkal, elöl pedig a pad alatt a kiszáradt katonával. Megérkeztek a hajó oldalához, ahol a menekülőt az evezősök a hajó oldalán lévő ágyúnyálján át betuszkolták a társai fedélzetre, amíg a parancsnok felszárt a részre leengedett hajócsónak. A fedélzetre érkezett parancsnok első szava az a fogadásról szóhoz a katonához: "Azonnal keressék a fedélzetre Horthy Miklós tengerész katonát. Az országzász rómáletónál csak a csodálkozó nagyobb, amikor meglátja, hogy kiszáradt bajtársát éppen az egyenruhájait kapkodja magára a szülőhelyén. Nálam nagyobb csak a hajóparancsnok nézett, amikor egy perc múlva Horthy Miklós az előrsőknek megfelelően jelentkezett nálam. Nem is volt sok mondanivalója részre, csak ennyi: "Na jól van, menjen csak aludni. Jól éjszakáit."

Az évek múltak. A tengerész katonából sorhajózás, a sorhajókapitányból pedig tengernagy lett, amikor a párti hadikikötő parancsnokának az estélyen megint találkoztak, és az újregőre felreható a fiatalabb tisztet, feltéve nekikardást:

- Mondja csak, ugye maga volt ott "akkor" Barcelonában?

- Akkor, tengernagy ő, a Ramleh-on? Bevallom, én voltam.

- De hát mitől énton került vissza a hajóra, mire hívtam?

-Én, tengernagy ő volt száves visszavinni a saját parancsnoki csónakján - felelt a sorhajózás.

1889-ben tette le a tiszt vizsgát, első osztályú hadapróddal lámpve elő, félévvel később már sorhajózás vizsgát is felvett. Előzetes utáin társai között a konstantinápolyi állomáshajóra került beosztott tisztként.

Ez a beosztás továbbá a tég-totta látásról tekintve, hogy a XIX. Század végén az Európa "beteg embernek" tartották a társai között a diplomácia boszorkány konyhájaként másként látták. A nagykövetségi szalonokban szakadatlanul a pezsgő let folyt, amely egyaránt alkalmas volt szerelmi kalandok kezdeményezésére és az ilyenek leple a fontos, kényes politikai helyzetek kiaknázására. Miután a fiatal tisztben meg volt az új szótár és a legújabb iránt, és állandán nyitott szemmel járt, jött tudott látni a lepleken, lehajmozva a katonák-tól fel tudta ismerni a társai okait.

Nyolc hónapos konstantinápolyi tartózkodása után 1892 őszén a Saida nevű korvetre osztották be, amely májféltől évig tartó tengerentélen indult. Az akadémiájáról kikerült legfiatalabb másodosztályú katonával. A Saida útja a Szelei csatornáin és a Vörös tengeren jött Ceylon szigetre, majd Indiába, Bombaybe, Kalkuttába, ezek után Szingapúrba, Bankokba, a Borneó és a Jáva szigeteken jött Ausztráliába vezetett. Itt három kikötőt látogatott meg. Innen Ászóland, Ász Kaledónia, az Ász Hebrida és a Salamon szigetek sokasága következett, majd a hajó megfordult Szingapúr körüli Ászceánon és a Vörös tengeren, majd a Földközi tengeren jött bejutva az Adriára tőrt haza. A S.M.S. Saida gőz korvett, melynek fedélzetén Horthy Miklós világtalálkozó utazásában vett részt 1892-ben.

A világtalálkozó utáin a Tengerészeti Műszaki Bizottság főnöke, Hermann von Spaun altengernagy mellé nevezte. A bizottság feladata az volt, hogy figyelje és értékelje a technika fejlődését a haditengerészet sajátosságainak figyelemmel.

1896-ban a Schinau gyárban készített Magnet torpedónaszád juttatásában vett részt. A hajó Keleti tengerről, Európába megkerüléssel hajózott Párizsba minden említtésre méltó esemény nélkül.

1896-ban torpedó-tisztai tanfolyamra vezényelték, ezzel egy olyan csapatba került, amelyet ebben a korban, mint a haditengerészeti huszársággal emlegettek.

A torpedó akkor még aránylag jó fegyvernem volt, hiszen azt az 1870-es években találta fel a magyar származású Luppis János. A szolgálat a kicsi, minden kényelmet nélkülöző torpedóvető-naszádkon nagyon kemény volt, kénytelenül a másodosztályú ténylegpuson, ahol például menet közben a kormányos a tisztitől az asztalra állt a kényes hullámvértesítő is nyakig eljött. Többi viharok idején rendkívül fizikai megpróbáltatást jelentett a szolgálat a tiszteknek, mint a legényeknek ezeken a veszélyes szolgálatokon. Azok a hullámok tetején ugráló hajókon. Csak olyanok kerülhetnek ehhez a fegyvernemhez, akik rendelkeznek az úgynevezett "Kommandobrücken-Nerven-el", azaz a parancsnoki hádi idegekkel. Ugyanis katasztrofálisan fontos a jó idegrendszer a nagy sebességgel mozgó kis hajókon, mert a torpedónaszádkok rajtunkat, a csatahajókat, cirkálókat a lehető legjobban megkényeztetve látnak ki halálos fegyvereket, a torpedókat, miközben az előbbieket az összes lehetséges fegyverekkel tényleg zelteljük. Mindehhez nem volt elég csak tengerésznek lenni. A hajó szinte a saját testének öröke, azaz az úgynevezett "manóverező" kényes gondot kellett, tényleg leteszen kezelve a kormányokat az úgynevezett.

A torpedó-tisztai tanfolyam elvégzése után 1897. május 1-én II. osztályú sorhajó hadnagyként nevezték ki.

1898-ban Angliába vezényelték, ahol a Yarrow máteknél készült a Boa az a Cobra nevű torpedónaszád hazahozatalában vett részt, mint a Boa első tisztje. A két torpedónaszád próbáján a Boa kondenzátor csatlakozási kezdene, ebből kiderült, hogy konstrukciós hiba miatt mindkét hajó ezeket ki kell cserélni. Egy még a náhány kellemes hetet teltt Angliában. Ez volt az első zavarás a náhány. A másodosztályú pedig az, hogy a végleges kifutás után a Boa parancsnoka megbetegedett és Horthynak kellett átvennie a hajó parancsnokságát. Egy aztán az vezette haza a naszádot az Atlanti tengeren, Földközi tengeren át Párizsba. Igen zord időjárású kényes útnak ment meg.

Horthy sorhajózási szolgálatát az utolsó átvették a párizsi tengerészeti iskolában kiképzésnek. 1899 tavaszán Artemisia kiképzés vitorlái parancsnokává nevezték ki.

1901-ben megnevezte, feleségül vette a szászshelyi Purgly Magdolnát.

1905-ben, az akkori teljesen jó Sankt Georg páncélos cirkálóra került torpedó tiszt beosztásban, azaz mint ilyenek, azaz feladata volt a hajó legények tengerészeti szakmai képzése, azaz a hajó csőszakjainak kezelése, evezés, vitorlás.

Ebben az időben a politikai bonyodalmak következtében nemzetközi csapatoknak kellett megszerezniük a Mytilene és a Lemnos szigeteket az Égei tengeren. Egy osztrák-magyar hajóraj is elindul a két sziget felé. A hajóraj vezérhajója a Sankt Georg cirkáló, amelynek parancsnoka Ripper admirális volt, aki egyben a nemzetközi hajóosztagok főparancsnoka is. A Mytilene szigetre kitelepült nemzetközi tengerész legények parancsnoka pedig Horthy Miklós volt.

A két idetérse befejezése után elvégzett egy felső szintű tengerészeti tanfolyamot, majd a haditengerészeti parancsnokjachtjának a Lacromának az első tisztje lett.

Itt gróf Montecuccoli tengernaggyal került a kényesebbi kapcsolatba, akit a kényes szigorúsága miatt vasgrófnak is hívtak. Kiváló és kitartó haditengerész parancsnok, aki a magyar és osztrák parlamenti tiltakozások ellenére elmondta, hogy a monarchia még jó csatahajó készítését szavazza meg. (Ezek a Viribus Unitis, a Tegethoff, a Prinz Eugen és a Szent István.) A vasgróf felismerte Horthy kiváló tulajdonságait és megkedvelte őt. Rávidesen kinevezte a Konstantinápolyban állomásozó Taurus parancsnokává. Ez a beosztás egy évig tartott.

1908-ban az első parancsnoksága idején juttatásnak leteremtésében azok a politikai események, amelyek előidézik a későbbi birodalmi eseményeket, azaz Bosznia-Hercegovina bekebelezését az osztrák-magyar birodalom Horthy a veszedelmes és kényes politikai helyzetekben jótanácsot ad, a dolgok mélyre látás, mérsékelte, de szívesen azonnal tette katonának bizonyult. Nem csak kitűnő tengerésztiszt és hajóparancsnok, de a leszármazottak finom szimfónia politikus és diplomata is volt. Jelentőse nagy feltevéseket keltettek Bécsben, a hadgyógyintézetium haditengerészeti osztályán, olyannyira, hogy azokat kivétel nélkül eljuttatták a császár katonai irodájához, ahonnan egyenesen I. Ferenc József kezébe kerültek. Az uralkodó nem csak felfigyelt Horthyra, de meg is jegyezte magának, méltányolva tehetségét. A későbbiek során ennek kényes szájnysegédi kinevezését.

A Tauruson betöltött parancsnoki beosztása 1909 augusztusában lejárt. Utána náhány hársnapos szolgálat következtetett a Kaiser Karl VI. páncélos cirkálóra, amely után Bécsben az első lett I. Ferenc József származéka. Az király a "világ első gavallérja", a kényes gondolkodás megtestesítője. Ezer gondja és munkája mellett figyelme a legcsekélyebb dologra is kiterjedt. Nem volt kényes dolog mellette szolgálni. A

pártozni tudták az osztrák-magyar hajók benyomultak a kikötőbe, mindent leromboltak, elszállítottak nyolc teherhajót és tizenegy májsikat felgyújtottak. A teljes utánpótlás, amely a Szerb hadsereg volt, elpusztult. Sikeresen a selyes csapatok az ellenségre. Montenegró ereje megtört, és 1916. január 13-án bukott.

1916. január 27-én a Horthy vezette Novara az Orjen és a Csepel rombolókkal kifutott, hogy zavarja az ellenség hajóforgalmát. Rájávidesen a két romboló gőphiba miatt visszafordult, így a gyorscirkáló egyedül hajózott tovább. Este 5 óra lett hajórom cirkáló és a több romboló bázis ellenséges egységekkel találkozott. A telerő elvissza a visszatérő bázisra.

Az Antant, az egyre jobban ellenőrzött osztrák-magyar-német tengeralattjárók tevékenység miatt úgy döntött, hogy elzárja a meglehetősen keskeny Otrantói szoros az Adria bejáratánál. Ezt felfegyverzett halászhajók végezték, amelyek az Adria szorosát vontatták a víz alatt, amelyekre aknák voltak erősítve, azok a tengeralattjárók, amelyek beleakadtak a hálókba, csak a selyes seregek ellenében tudtak kiszabadulni, vagy elpusztultak a személynélkül.

Horthy 1916. július 8-án este felderítő-átjáró indul az Otrantói-szorosba. Ott nagy felfegyverzett halászhajókkal találkozik, amelyeket rövid távú harc után elszállított. Másnap a hazafelé hajózó cirkáló és ellenséges egységek találkozik meg, és igyekeztek az átjárót elvonni. A hajó sebessége miatt a segítőegységre került csőszak, azonban keresztül a hálózik az ellenség szállítását, és sikerült gond nélkül a Cattaróban. Az év folyamán cirkáló és többeszerűt próbált hasonlóságot madáriszt védeghajtani, de a további nyos sikereket nem ért el.

1916-végén a hadi helyzet kiváló volt, a szárazföldön az olasz front kivételével mindenhol ellenséges területek álltak a birodalom katonái, Oroszország lengyelek által lakott részei, az egész Szerbia és Montenegró, Belgium, az észak-keleti Franciaország a központi hatalmak birtokában volt. Kivétel a románokat Erdélyből, és elfoglaltuk Románia felét Bukaresttel együtt. Várható volt, hogy Románia és Oroszország közösen fogja a tengert. Császári és királyi flotta szilárdan tartotta nem csak a hazai partokat, de az utánpótlások számára nagyon fontos montenegrói partokat is. Biztosítva volt a tengeralattjárók kijutása a Földközi tengerre, hadikikötőinket nem fenyegette veszedelem. Pápa, Sebenico, a Cattarói bázis a flotta szilárd, áthatolhatatlan védelmében áll. A francia Leon Gambetta és az olasz Garibaldi páncélos cirkáló és elszállították a nagy antant hajók nem merészkedtek az Adria vizeire. A német és osztrák-magyar tengeralattjárók szilárdan tartották a Dardanellák és a Bosporusz bejáratát. Az angol madárisokat ezen a harctéren is visszaverték a központi hatalmak. Mindezek ellenére azonban az antant sokkal jobb helyzetben volt, mivel földrajzi helyzetük és az amerikai segítőegységnek köszönhetően a gyarmatokhoz, a nyersanyagforrásokhoz vezető utakat a kezükben tartotta. A központi hatalmak viszont kárát látta, és a gyarmataik ellenére is el voltak zavarva a világon nyersanyag bázisaitól, amelyek kincseit nem csak az ellenség, de még a semleges államok teherhajtói is az antant részére szállították. A német hadvezetőség úgy látta, hogy az idők eltelnek, így a hajóborát védelemnek minél hamarabb befejezését szeretnék volna elérni. 1917 január 31-én bevetés a korlátlan tengeralattjárók hajóborát. Február 1-én, olyan hadműveleti területnek tekintette Anglia, Franciaország és Olaszország partjai közeli vizeket, valamint a Földközi-tenger keleti és központi részét, amelyben minden ellenséges és semleges egyaránt figyelmeztetés nélkül elszállított. 1917 nyárára kezdett fokozottan megjelenni a hadviselési mód eredménye. Az angol csapatok akadózva kapták az utánpótlást, Anglia névelve a lelemiszériát a központi hatalmak. Válaszként a fokozták a tengeralattjárók elleni védelmet. Így az Otrantói szorosban az eddig lazább hálókát vetett a tengerre kezdték ki a riasztórendszert, Otrantóban repülőteret építettek, kis cirkálókat csoportosítottak ide, a központi hatalmak a riasztórendszert, Otrantóban repülőteret építettek. Az Adria kezdett bezárni a tengeralattjárók, és a felszárni hajók számára.

Ezért a véletlenül a központi hatalmak az Otrantói zárószórombolója, mely akcióra 1917. május 14-én este kezdődött. No Saida, Helgoland cirkáló és hajtás antenna rádjait megkötötték, így a sziluetttől az olasz Indomito romboló osztályhoz hasonlóan. A cirkáló és a szlovén ellenük a hajnali órákban a hálókba kerültek, hajórom károsítva a pozícióban és szinte ugyanabban a pillanatban szállítás meggyújtott a tenger felé. Az elszállított hajókra, azonnal elszállítottak 12 hajót, 9 hajót harc és mozgásukat ellenük tettek, ugyanakkor az elszállított hajók személynél 72 embert mentettek ki a tengerből. A Novarára ebből 6 hajó elszállított, 5 megrongálása és 35 ember kimentése jutott. Az utolsó tengeri védelem a hajórom hajó rádjait, gyors akcióját a hálókba mint egy átjáróknak a megsemmisítését okozta. Ugyanakkor a központi hatalmak a Balaton rombolók is harcban keresték és a Csepel az olasz Borea romboló elszállította. A Balaton pedig a romboló által a sötét hajórom szállítását hajó központi hatalmak el egyet, a májsik két évvel elmenekült. Rombolóink visszafordulva minden zavaró esemény nélkül a visszatértek Cattaróba.

Ezeket az eredményeket a saját egységeink veszteség nélkül elértek, feladatuk elvégzése után hazaindultak. Hamarosan a császári és királyi egységeknél a központi hatalmak győzelem után a nagyobb távú harc kezdődött. A Novarát felismerve - fokozott táv alát vette az ellenséges hajók. 15 centiméteres ágyúikkal leadott lövedékekkel már akkor többeszerűt eltalálták, amikor az még a lövedékhez sem jutott a nagy távolság miatt, Horthy ekkor - a tengeri hajóborát a tenger felé elszállított - mesterségesen fejlesztett, amelynek leple alatt 8000 méterre kelt a tenger felé, majd a központi hatalmak hirtelen kitört a tenger felé a tenger felé. Ekkor azonban Novara selyes találatokat kapott. Az első tisz, Szuborits József és a több katonája meghalt, majd az egyik lövedék a tengerbe teljes kezeléssel személynél. Nem sokkal ezután a parancsnoki hidat teljesen romba döntött, egy 15 cm-es

gránit repeszei megsebesítették Horthy Miklós ist. Végezetül, amikor egy kétéves 15 cm-es gránit 1/4 tételét kazánházat és a vízszemből a gázcsövet, a hajó néhány perces lassulást után mozdulatlan célpontjává az ellenségnek. Az pedig pergett a tételzet zórádott a cirkájlóra. A Helgoland teljes erőre kapcsol, és az ellenség felőrellel magára vonta a tételzet. A Saida két hétben a mozdulatlan Novarát tételszerűen próbábilkozás után vontatás kétévesre vette és elindult vele a hazai kikötő irányába, két hétben tovább. Az ellenség azonban előrelé, majd ritkulni kezdtek a két hétsek, és az Antant hajók elb lemaradtak, majd megfordulnak, és az ellenkező irányban elmentek a harctérre, Budapest (az SMS Budapest legényesége) csatahajó és a Sankt Georg páncélos cirkájló tétel felé a két hét határán hárómból a két-sáretben Cattar felé. Ezek biztos tételje mellett az öt továbbbi részre Cattarig biztonságban telt el. A Novara fedélzete. Járt a két hét ak a 10 cm-es ágyúok és a torpedóvető csövek. A két hét határt vizsgájló tiszt Horthy Miklós. A harcok után a sebesült Horthyt előléptették. A Novara parancsnokágit herceg Lichtenstein fregattkapitány vette át, és maradt az a háború végéig. Még ebben az évben a hajót kijavították, de jelentősebb harci eseményre már nem vett részt. A tengerész pályafutás csúcspontja, a Császári és Királyi flotta alkonya az otrantói zár szótrombolás napokig áreztette hatását. A német és osztrák-magyar tengeralfjárók két hét nyelén hatoltak át a szoroson. A uralkodó "az ellenség előtt tanórádott kivájlóan vitó és két hét németen erdeményes magatartás" elismerése a hadiokélményes 2. osztályú katonai érdemkeresztet adományozta Horthy Miklósnak. Felgyűlése után a Prinz Eugen csatahajó parancsnokává nevezték ki. Ez a hajó a négy legmodernebb, legőjabb, legnagyobb csatahajó egyike. (Viribus Unitis, Tegetthoff, Prinz Eugen, Szent István) Á. S. M. S. Prinz Eugen

1917 őszén két hét ponti hatalmak katonailag nagyon jártak, hiszen a caparettai ájték után minden ponton megerősítik pozíciójukat, amelyet az orosz román két hét németek még tovább erőstett. A tengeren ugyanez a helyzet fokozódás nélkül a két hét ellenőre is.

A hadihajón a legényeség meglehetősen spórtai módjára, ásszezőlva, és az évek óta tartó áleklés elszolgálat is áreztette hatását. Először a német flottáján mutatkoztak zendélések, majd az osztrák-magyar hadihajón is.

1918. február 1-én a Cattar ájtékben néhány hajón áizadás tételre ki, amelynek kiindulási pontja a Sankt Georg páncélos cirkájló volt. Ezt két hét tovább hajón is letartóztatták a tiszteket, vörő lobogó után fel. A két hét tudatba beleivódt az a tóveszme, hogy Horthy Miklós mint két hét német megbózott utazott Cattarba. Ez azonban tóves! Mint emlétettem á ekkor már a Prinz Eugen parancsnoka volt, amelyet mádjában sem ájllt elhagyni.

A áizadás arra kószte az uralkodó, hogy felőjl vizsgájlja a flotta parancsnokának és az egész flottaparancsnokágnak az alkalmasságit. A tanácskozások során arra az elhatározásra jutottak, hogy Njegevan tengernagynak távoznia kell. Utódjául Horthyt nevezték ki. Ezzel előrték a régi rendszertől két szempontból is. Először is két hét német lasztották a flottaparancsnoki állást a haditengerészeti parancsnoki állásáitól. Ez azt jelentette, hogy két hét német feje lett a haditengerészeti és a minisztériumnak. Második lépésként, ismét szaká-tva a hagyományra Horthy Miklós sorhájkapitányt, soron két-vál -11 rangidős tiszt áitugrásával- ellentengernaggyá és a flotta parancsnokává nevezte ki az uralkodó az ásszes tanácsadójá egyetörtésével.

Amikor Reinhard Scheer admirális a német flotta parancsnoka ártésőlt a déntésről á-gy kiáltott fel: "Most végre az a főrő, akire száksőnk van!" Később erről á-gy nyilatkozott: "Hogy mennyire minden irigységtől ment el Horthy idősebb kártsai is vezőri talentumát, azt saját szájukból hallottam, amikor Horthy tételnek más tétel megjutalmazását az osztrák-magyar flotta állőre állóttatott."

Ugyan erre a két hét kezdetére jutott Helmut Pemsel, az 1985- ben, a németországi Koblenzben kiadott haditengerészeti áletrajzi lexikon szerője, amikor Horthyról ezt írta: "legőjabb tőz esztendővel előbb lett volna száksőg a cs. flotta állőn ilyen főrőra."

Horthy első dolga az volt, hogy javótt a matrások őlemezésőn, és felszerelésőn. Majd legfontosabb feladatnak a kióptótt ortantói zár szótrombolásáit tekintette. Ennek előkésztésőtelőnt rajta tételtek az anconai torpedó csőtámaszponton. A rajtától és cőlja ezeknek a rendkő-vál gyors és veszőlyes kishajóknak az elpusztótelés volt.

Ebben az évben az osztrák-magyar hadvezetés őniusban egy offenzó-vóit tervezett a Pianőnőll álló két Isonzá hadsereg részőtelővel. Ennek táimogatásáira tervezte meg Horthy tengernagy az otrantói zár őjabb megtámadásá lehetőleg végleges megsemmisőtelő.

A flotta csatahajóinak bevetésőtel is elhatározta, hiszen tudta, hogy most már a vőkony páncélfőzátő, gyors cirkájló lenőnek elegendőek az ellenség nagy hadihajóival szemben.

A flottaparancsnokágit mindent elkétévetett, hogy a terv titokban maradjon. Kezdetben csak a fregatt parancsnok, a két hét német és a hadmőveleti tiszt tudott a tervről, majd fokozatosan bevótták a két hét skari.

A haditerv a két hét kező volt:

A gyorscirkájló és a modern, őj rombolók két csoportja a őnius 10-ről - 11-re virradó hajnalban megtámadja az

otrantásí Áívet, a vődÁ Ás felderÁ-tÁ' egysőgeket, illetve az otrantásí tengerparti repÁ¼lÁ'teret. A nőgy Áj csatahajás Á hÁrom rőgebbi, kisebb csatahajás, mindegyik 1-2 rombolás Ás 4-5 torpedásnaszÁjd kÁ-sőretőben, hőt hÁitvőd csoport Dő-Adria hőt meghatározott pontjÁjn cirKÁjl. Egrősz azőt, hogy a kőt tÁjmadás csoport elvÁjgÁjsÁjt megakadályoz azaz fedezze Á'ket, mÁjsrősz azőt, hogy a beavatkozás antant nagy hajáskkal a harcot felvegye tÁjvol tartva Á'ket a tÁjmadás csoportjainktÁ. A tengeralattjÁrÁk feladata minől tÁjbb ellensőget elsÁ¼llyeszteni. A repÁ¼lÁ' Ás rÁjdiás egysőgek feladata a hajás parancsnokainak tÁjőkoztatÁjsa az ellensőg hollőtőrá'l, mozgÁjsÁjrá.

A flotta parancsnokÁjga minden eshetásőget megfontolt Ás a kőmjelentősekbÁ'l ismert ellensőges egysőgek harcÁ kalkulÁjva, szinte 100%-osnak tÁnt a nagy akciás sikere. Erre a remőnyre, az akciás rajta¼tősszerÁ± jellegőn kÁ-vÁ¼l okot adott, a hajás¼zőrsőg kivÁjlás kőpzőse, eredmőnyessőge, az Áj hajásk harminc Ás feles Ájgyőin az Ájt¼tÁkőpessőge Ás fÁjlyőnye, a torpedás egysőgek gyakorlottsÁjga, a gyorscirKÁj¼k eddigi eredmőnyei, amelyek csak tengeralattjÁrÁk vetőlkednek vel¼k. A tiszték Ás a legőnysőg a februÁri lÁjzongÁjs elhalÁjsa utÁjn, az Áj flottaparancsnok fiatal, temperamentumos, tetterás irÁjnyÁ-tÁjsa mellett Ájra őlőnk Ás aktÁ-v, valamint fegyelmezett lett. Megszőnt a tespedő, amely a nagy hajás legőnysőgőn ővek Áta erÁ't vet.

A nőgy Viribus Unitis osztÁjlyő csatahajás kőt csoportban indult el a terv szerint a Dő-Adria felő egy napos kÁ¼lőnbsőggel. ElsÁ' nap Horthy irÁjnyÁ-tÁjsa alatt a Viribus Unitis Ás a Prinz Eugen a mÁsodik fÁ'csoport vezőrhajás Szent IstvÁjn csatahajás a Tegetthoffal, JÁnius 9-őn, este futott ki PÁ¼bÁ¼ kilenc kisebb egysőg kÁ-sőretőben. A csoport Premuda szigettÁ'l 11 mőrtfÁjldnyi tÁjvolsÁjgban hajászott dő felő mÁjnap hajnalban, amikor a rossz lÁjthatásÁjgot Á¼gyesen kihasznÁjva a Rizzás, olasz fregattkapitÁjny Ájltal vezetett kőt MAS (torpedáscsőnak) behatolt a rombolás kÁjzÁjtt, Ás kőt-kőt torpedás¼t lÁ'ttek ki a kőt nagy hajás irÁjnyÁjba. A Tegetthoffot elvőtettő, de a Szent IstvÁjn haló kapott. DacÁjra annak, hogy a legőnysőg mindent megtett a megmentőőre, a hajás¼riÁjs hÁjrom Á¼jval kősÁ'bb fe ős elsÁ¼llyedt. Á Á sÁ¼llyedt Szent IstvÁjn

A Szent IstvÁjn elvesztőse nem csak ÁjnmagÁjban volt vesztesőg, hanem azőt is mert a terv ÁjsszeomlÁjsÁjt jelentette ellensőgnek tudomÁjsÁjra jutott a kősőzÁ¼lÁ'dÁ' akciás. Nem lehetett tÁjbbő a meglepetősszerÁ±en erejőre szÁjmÁ-t Horthy hosszas mőrlegelő utÁjn lefőjta az akciás. A flotta parancsnoka Ás tÁjrzskari fÁ'nÁjke egyÁjntetÁ±en ÁjruLÁjs gondolt.

A szÁjrazfÁjldÁjn ugyanakkor meghiősult a JÁnius 15-i Piave offenzÁ-va, valamint megjelentek az amerikai csapatok is a nyugati frontokon. Mindez Ájra őleszi a lehangoltsÁjgot Ás csÁ¼ggedőst. A Horthy mindent megtett a flotta hasznosÁ-tÁjsÁjnak őrdekőben. Megszervezte a bÁvÁjrnaszÁjd akciáskat. Tagadhatatlan, hogy a flotta tevőkenysőge a Szent IstvÁjn pusztulÁjsa utÁjn sem lanyhult Ás mindez parancsnokÁjnak kÁjzÁjnhetÁ'. Mőg akkor is erÁ's kőzzel tartó áœœa flotta kormÁjnykerekőtœœ, amikor oktÁber 30-Ájn megÁjtt a legfelsÁ'bb parancs: A hadiflottÁjt minden felszerelősÁ egyÁ¼tt Ájt kellett adni a Szerbek, HorvÁjtok Ás Szlovőnek Nemzeti TanÁjcsÁjnak a monarchia tÁjbbi nőpe tulajdonjogÁjnak a fenntartÁjsÁjval!

Az ÁjtdÁjs formasÁjgai oktÁber 31-őn dőlelÁ'tt zajlottak le a Viribus Unitis vezőrhajásn, Horthy lakosztÁjlyÁjban. Koch Meted fragattkapitÁjny, egy laibachi szÁ¼letősÁ± szlovőn tengerősztiszt, az, aki a jegyzÁ'kÁjnyv alÁjÁ-rÁjsa utÁjn azonn lobogás vÁjltÁjst kÁjvetelt. Horthy ekkor kijelentette, hogy errÁ'l szás sem lehet, amÁ-g Á' a hajásn van, addig az osztrÁjk-magyar lobogás a Viribus Unitis Ás a tÁjbbi hajás ÁjrbocÁjn marad. Á' pedig csak dőlutÁjn fog tÁjvozni, tehÁjt a lobogás vÁjltÁjs csak azutÁjn tÁjrtőnhet meg. A bizottsÁjg minden tagja elfogadta Horthy vőlemőnyő, Koch Meted megsőgyenÁ¼ve magÁjra maradt.

DőlutÁjn 16 Á¼rakor, minden hajásn felsorakozott a legőnysőg, mőg egyszer utoljÁra fegyelmezetten Ás megtÁjrtőnk piros - fehő - piros hadilobogás utolsÁ' levonÁjsa.

A hajás legőnysőgőnek egyhangő kÁ-vÁjnsÁjgÁjra tÁ'lÁ¼k is elbőcsőzott az admirÁjlis, majd 16 Á¼ra 30 perckor elhag flottaparancsnoki hajás. MagÁjval vitte a hajás selyem dÁ-szlobogás¼jÁjt, a parancsnoki lobogás¼jÁjt, valamint Ferenc JÁzsef arckőpő.

Horthy PÁ¼bÁ¼ Badenbe utazik Ás jelenti IV. KÁjrolynak a flotta ÁjtdÁjsÁjt. Ekkor az uralkodás vőgsÁ' gesztuskőnt elÁ'lőpteti altengernagyÁj áœœa legvÁjlsÁjgosabb idÁ'ben is kimagaslÁs, kivÁjlás szolgÁjlatai Ás az ellensőg elÁ'tt mindtanősÁ-tott bÁjtor magatartÁjsÁjnak elismerősekkőppen. œœ

Ezzel vőget őrt Horthy Miklás tengerőszeti pÁjlyafutÁjsa, valamint vőgőrvőnyesen megszánt lőtezni a CsÁjszÁj Haditengerőszet is.

Horthy Miklás a politikus

Horthy Miklás politikai tevőkenysőgő a mai napig nem tudjuk reÁjlisan, tÁjrgyilagosan őrtőkelni. Tőny, hogy 1918, oktÁber 31-őn, amikor lelőpett hajás¼jÁjrá Ás romhalmazt talÁjlt maga kÁjrá¼l szeretett hazÁjnkban. Á' volt az, aki a romokbÁ'l egy megcsonkÁ-tott, de mőgis mÁ±kÁjldÁ' orszÁjgot tudott őpÁ-teni. Majd jÁjtt a II. vilÁjghÁjborő, Ás minden vőge lett. FÁjldi PÁjli kÁjnyvőnek vőgőn kemőnyen ÁjllÁjst foglalt Horthy orszÁjg őpÁ-tÁ' munkÁjssÁjga mellett:

â€œA nemzet hajásjének parancsnoki hâ-dja, 1944. oktâber 15-e fekete vasárnapja âta â¼res.Minden magyarnak a hâ-dor a helye!â€•

Ezen eredmények ellenére Horthy Miklós minden reményét elvesztve, hogy viszont láthatja szeretett hazáját 1957. február 9-én emigránsként hunyt el Portugáliában.

-Emléköt mindárakra megázzák ellentengernagy âr! Nyugodjon békében kormányzás âr!Kiss âœolafâ€• Csaba

Felhasznált irodalom:

- Bencsik Gábor: Horthy Miklós Magyar Mercurius kiadás 2003
- Csonkarti Károly: Horthy, a tengerész; Zrínyi kiadás 1993
- Csonkarti Károly: Az Osztrák-Magyar Monarchia haditengerésze
- Földi Pál: Az osztrák-magyar haditengerészet története Anno kiadás
- Kiss Csaba: A Császári és Királyi flotta kôzirat
- Kiss Csaba: Az S.M.S. Novara gyorscirkáló
- Nagy Miklós Mihály: Boldog békédák haditengerészei Kornótás kiadás 2003
- Szimon Miklós: Hogyan lett egy kenderesi kismemesi gazdálkodás fiább az Osztrák - Magyar Haditengerészet főparancsnoka? Csatak az Adrián Horthy Miklós irányításával.A Szent István csatahajás elsőlyedése.

â